

Izhaja vsako soboto ob 6. uri zvečer.

Prodaja se v tistih tržaških tobakarnah kakor „Edinost“ po 2 kr. odtis.

Naročniki „Edinosti“ dobivajo to prilogo v se leto, ako priložijo naročnini za „Edinost“ še 1 gld.

NOVIČAR

Cene oglasov v „Novičarju“ so: za petič-vrstico 8 kr., za naslove z debelimi črkami se plačuje prostor, kolikor bi ga obsegalo navadnih vrstic. Poslana, javno zahvale, osmrtnice in domači oglasi, po pogodbi.

Frankovana pisma in rokopise je posiljati vredništvu „Edinosti“. Ne frankovana pisma se ne sprejemajo.

Pozor tržaški mestni in okoličanski volilci!

V listi tržaških mestnih volilcev, sestavljeni od slavne magistrata za bodoče mestne volitve, izpuščeni so mnogi volilci in to posebno naše narodnosti, ker se je držal magistrat njemu ugačajčega krivega načela, da so volilci le oni, kateri imajo v Trstu domovinsko pravico. Mi pa opozarjamo, da so po državnih zakonih volilci v vse občinske zastope, toraj tudi v tržaški mestni zbor, vsi oni, kateri plačujejo sploh kak davek od posestva, kupčije, obrti in od kakoršnih si bodi dohodkov, to so posebno oni, ki so v privatnih službah in ki plačujejo dohodninski davek, ako stanujejo v tržaški občini. Volilec je torej vsak, ako plačuje tudi najmanjši davek.

Ker poteče z dnem 2. aprila t. l. doba za reklamacije (ugovore) za one, kateri so izpuščeni proti omenjenem načelu zakona iz volilnih list, prosimo vse naše davkoplačevalce, ki ne vedo, ako so vpisani v volilnih listah, da se javijo najkasneje do 7. ure zvečer 31. tega meseca v tiskarni Dolenčevi, kjer dobe vse potrebne informacije in podpisujejo od političnega društva „Edinost“ pripravljene reklamacije, katere se uleže brez vsacega troška za reklamante. Vsakdo naj prinese sè sabo davčne knjižice, oziroma davčne plačilne naloge.

Ako vršé vsi svojo rodoljubno dolžnost, je upanje, da se naš slovenski element pokaže v Trstu in okolici kakor važen, do sedaj po lastni krivdi nevaževan faktor.

Toraj na delo!

Podpeški župnik.

Po neki narodni pripovedki spisal Jadranski.

V neki vasi so bili ljudje zelo ne-jevorni in težko jim je bilo kaj vbiti v glavo, če niso ravno z nosom butnili ob resnico. Poleg tega bili so pa kaj udani vražam in praznim predsodkom. Zato je bilo pa toliko težavnostje izhajati z njimi župnikom. Precej, ko je bil umeščen novi župnik, poslali so k njemu svojega odposlanca, da mu raztolmači želje njegovih faranov. Odposlanec je pa tako govoril župniku: „Vedi pope, da za vsako zrno toče si odgovoren ti! — Če nam bodo škrti jahali mošeta (osličje), odgovor boš dajal ti! — Če bo vedomec nas hodil tlačiti, boš tudi ti odgovoren! — Če nam bodo čarobnice davile otroke, primemo tudi tebe! Ako se bodo mrličji vračali nazaj, porečemo, da si ti kriv! — Suše nečemo imeti v našem selu, kuge tudi ne; križe hrani v cerkvi in svoje blagoslove deli med seljake!“

Seveda se je vsak župnik že naprej bal tacih pogojev, in so vaščani naposled ostali brez župnika. — A dobil se je vendar moder duhovnik, ki se je sam ponudil za to župnijo in obljubil vaščanom izpolniti njihove želje. Bil je umeščen in zopet je prišel k njemu odposlanec, ter raztolmačil želje prebivalstva. A že prvo nedeljo, ko je stopil na leco, pokušati je moral grenkoto svojega posla. Čital je na leci evangelije, kako je Kristus z malimi kruhi in ribami nasitil mnogobrojno množico, lačno in žejno. Precej po službi božji obkolili so ga prvaki izmed vaščanov, pa so mu očitali, rekoč: „Pope ti si se nam zlagal; kako je mogoče, da je Kristus z malimi kruhi in ribami nasitil toliko množico?“ — „Potrpajte možje“, tolažil jih je župnik, „a pomislite, da je to čudež božji“. — „Kakov čudež“, ugovarjali so razkačeni vaščani, „mi ne poznamo drugega čudeža, nego onega v Kani Galileji, kder je Kristus naredil iz vode vino“. — „I no, kako si pa vi razlagate božji čudež v Kani Galileji?“, povpraševal je župnik vaščane, — „To je prav lahko“, odgovorili so mu vaščani, „Kristus je mogel že velepati hlapcem, naj izpraznijo vrče, polne vode, pa naj natočijo vanje dobrega vina“. — „I no!“, poučil jih je župnik, „ali se vam zdi nemogoče, da so bili hlebi današnjega evangelija veliki kot hribovi, pa ribe dolge kot doline?“ — „A tako je prav“, pritegnili so vaščani in bili so popolnoma zadovoljni s takim pojasnilom. Odsehnal verjeli so tudi v čudež pomnoženja kruha in rib.

A škrt je pa še vedno hodil jahat mošeta, ki so razbrzdana tekala okrog po vasi. Prišli so tedaj vaščani k svojemu župniku pritoževati se, da jim škrt jahat mošeta, da-si imajo (osličji namreč) rudeč svilnat trak privezan okoli vrata. — „To je gola vraža“, zavračal jih je župnik. — „To ni vraža“, oporekali so vaščanje, „to mora biti tudi kje v sv. pismu zapisano, da škrt rad jaha mošeta“. — „No, če pa že škrt rad jaha mošeta, mu jih nikar ne dajajte brezplačno na posodo!“, poučeval je župnik vaščane, „rajše jih pridno zapirajte v hleve!“

„Prav pravi župnik“, dejali so vaščanje, „odslej ne bodemo dajali več svojih

mošet škrtu brezplačno v najem, rajši jih bodemo zapirali v hleve. Če je škrt volja jahati, naj jaha lastna mošeta, pa če jih nima, naj si jih pa vkupi!“ — Skrbno so odsehnal zapirali mošeta v hleve in nič več niso tekali razbrzdani okrog po cestah.

Vender pa vedomec še ni hotel nehati tlačiti vaščanov in skoraj vsaki dan dohajale so k župniku pritožbe zoper hudobnega vedomeca. Necega dne zbralo se je mnogobrojno število vaščanov na občinskem podu, da bi sklenili, kaj je storiti zoper hudobnega vedomeca. Tja je bil povabljen seveda tudi župnik. Natanko se je tu opisovalo in slikalo vedomeca vsemi njegovimi vlastitostmi, in pretresovalo se je na vse strani, kako bi bilo mogoče odpraviti to nadlogo iz vasi. Jedni so pravili, da je vedomec podoben črnemu velikemu mačku, drugi so trdili, da je podolgast, podoben kači, in tretji so zagotavljali, da je neka žival človeške velikosti, ki se pa lahko tako skrči, da mu je mogoče ukrasti se skozi malo luknjico ključavnice v izbe speh ljudi. — Vsi so bili pa jedini, da je to težka peza za človeka, na katerega se spravi ta hudoba. — Kaj je početi? Križa se vedomec ne boji, salomonovoga znamenja se tudi ne boji — celo steklenica, polna slane vode, dobro zamašena in obešena v dimnik, ga ne odvrne. — To mora biti posebno hudoben vedomec. Tako in enako so se posvetovali in zopet je prišel naš moder župnik v zadrego, ker vrsta je prišla naposled nanj, da izjavi svojo sodbo ali mnenje. „Veste kaj možje“, dejal je g. župnik, „od nekdanje tlačila mora naš slovenski narod, in mora ta biti so sovražniki našega rodu in našega jezika. Gotovo je, da vedomec, ki zahaja v naše selo, ne more biti slovenskega rodu, ker ni mogoče, da bi Slovan tlačil svojega sobrata Slovana. Tedaj bodite slovenskega mišljenja, ljubite iz dna svoje duše vse sobrate, kar jih je raztrženih in nasejanih po širnem svetu, in kar jih je nasejal Bog kot listja in trave ter pomnožil kakor zvezde na nebu in pesek v morju! Govorite svoj materini jezik med seboj, njega se poslužujte povsod, v cerkvi in doma, pozdravljajte se po slovensko in slovenske molitve naj puhte k Bogu vašemu“. — „Prav pravi župnik“, odgovorili so vaščanje, „vedomec, ki zahaja v našo vas, ne more biti našega rodu, prav gotovo je kak hud iredentaš, in če je tak, bežal bo kot tristo vragov, da le začuje slovensko besedo“. Vsi so hvalili župnikovo modrost in neki starček je še pristavil, da je njega ravno tisti večer poprej poštal (tlačil) vedomec, pa da se ga je tako dobro otresel, da je vedomec kar cmoknil na tla kakor včasih kaka podgana, pa da je nekako po laško zacvilil — viva, viva! „Ko bi bil vedomec našega jezika“, dejal je starček, „potem bi bil k večjemu zdehnil gorje in joh, kakor smo mi navaženi potrpežljivo izdihovati, ko nas tujei treskajo ob tla in z nogami teptajo“. — Vaščanje so poslušali nasvete svojega župnika ter začeli visoko ceniti jezik, ki so ga podedovali od lastne matere. Pozdravljali so se po slovensko, molili po slovensko, občevali so najrajše med seboj in sobrati Slovani, in se izogibali kolikor mogoče njegove upliva.

(Dalje prih.)

NOVIČAR.

Maršalski jubilej nadvojvode Albrehta.

Nadvojvoda Albrecht praznoval bo dne 4. aprila svoj tridesetletni maršalski jubilej. Maršalom je bil imenovan dne 4. aprila 1863.

Pri srebrni poroki kraljeve dvojice Italijanske zastopal bo našega vladarja nadvojvoda Rajner.

Dr. Adolf Fischhof umrl je dne 23. t. m. v Šmrčeh na Koroškem v 77. letu svoje dobe.

Smrti njegove se spominjamo zato, ker je bil Fischhof v narodnem pogledu pošten Nемец, torej: bela vrana. V svoji knjigi „Österreich und die Bürgerschaften seines Bestandes“ potezal se je za federalistiško uredbo države in za prijazno razmerje mej Slovani in Nemci z ozirom na nalogo Avstrije na Vzhodu. V letu 1849 vrgli so ga v zapor, ker se je živahno udeleževal tedanjega gibanja. Tožen je bil veleizdaje, a vendar oproščen pozneje. Blag mu spomin!

Radi zadeve Spinčičeve zavladala je mej Slovani velika nejevolja proti Poljakom, kajti ti jedini so krivi, da se ni rešila še v tem zasedanju. A značilno za Poljake je, da so se potem, ko so dosegli svoj maločastni namen, opravičevali na vse strani, češ, da tudi oni so prijatelji Spinčičevi in da so prepričani o krivici, ki se mu je dogodila. Zastavili so baje svojo častno besedo, da hočejo tudi oni skrbeti za to, da se stvar gotovo reši v jeseni.

Radi volitev v Ločniku pri Gorici predložil je poslanec Gessmann v seji poslanske zbornice dne 20. t. m. interpelacijo, kojo so podpisali tudi poslanci dr. Laginja, Spinčič, Nabergoj, Alfred Coronini, nekateri poslanci dalmatinski in nemški antisemitje. Interpelantje trdijo, da se je teh volitev udeležilo tudi društvo „Lega Nazionale“ se svojimi — novci. Kot dokaz navaja interpelacija, da so na dan volitve kričali: Evviva la Lega, la Lega paga tutte le spese elettorali! Noi siamo del partito della Lega! La Lega ha sufficienti mezzi per combattere gli Slavi austriacanti!

Po volitvi nosile so tamošnje deklice kraljici italijanski priljubljene cvetke Margarite. Ako so jih vprašali po vzroku, odgovarjale so, da imajo od „Lega Nazionale“ strog ukaz, naj se dičijo s temi cveticami. Interpelacija naglašala dalje, da je iredentovske kandidate podpirala (čujte, g. poslanec Klun!) tudi južna železnica! Interpelantje vprašujejo:

1. Pozna-li te stvari njeg. eksccelence, in ako je pozna, kaj misli ukreniti, da se odpravijo v Ločniku, ki do sedaj pripada še Avstriji, take nenormalne razmere?

2. Ali misli ukazati dotičnim oblastvom, da postopajo po zakonih in da tedaj takoj ovržejo ločniške volitve, ki so se nezakonito vršile.

Na Dunaju so se sešli vsi deželni maršali in deželni glavarji v posvetovanje, kako naj bi se v bodoče uredilo sklicevanje deželnih zborov. Sklenili so priporočiti vladi, da bi se deželni zbori redno sklicevali v mesecu decembru v šest- do sedemtedensko zasedanje.

